

Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið Stefnumál ráðherra

Stjórnarráð Íslands
Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið

Stefnumál ráðherra

Ráðuneytið vinnur að fjölmörgum mikilvægum verkefnum hverju sinni. Ráðherra hefur sett 25 mál í forgang sem unnið verður að á kjörtímabilinu í takt við stjórnarsáttmála og stefnu og áætlanir ráðuneytisins í málaflokkum þess.

Stefnumál ráðherra

Fjarskipti, grunnskrár og póstmál

1. Innleiðing 5G tækninnar í fjarskiptum
2. Samnýting innviða
3. Ísland ljóstengt
4. Stóreflt net- og upplýsingaöryggi
5. Öryggi fjarskiptasambanda við önnur lönd
6. Regluverk um landslén Íslands
7. Afnám einkaréttar í póstpjónustu
8. Endurskoðun á regluverki um málefni þjóðskrár Íslands

Samgöngur

9. Hraða uppbyggingu í vegamálum og innviðum í samgöngum
10. Umferðaröryggi aukið
11. Uppbygging samgangna á höfuðborgarsvæðinu
12. Stefna í almenningssamgöngum
13. Breytingar á umhverfi leigubílfreiða
14. Flugstefna mótuð
15. Orkuskipti í samgöngum
16. Einföldun og samræming regluverks um skip

Umbótaverkefni

- A. Áætlanir samþættar
- B. Rafræn stjórnsýsla og nýsköpun
- C. Aukin gæði eftirlits
- D. Þjónustumiðaðri stjórnsýsla

Byggðamál

17. Blómlegar byggðir
18. Opinber þjónusta kortlögð
19. Höfuðborgarstefna mótuð
20. Brothættar byggðir

Sveitarstjórnarmál

21. Sveitarstjórnarstigið eftt á landsvísu
22. Skýrara hlutverk landshlutasamtaka
23. Endurskoðun reglna um fjármál sveitarstjórna
24. Stuðningur vegna sameiningar sveitarfélaga
25. Stefna og aðgerðaáætlun um sveitarstjórnarmál

Fjarskipti, grunnskrár og póstmál

1. Innleiðing 5G tækninnar í fjarskiptum

Markvisst verði unnið að undirbúningi fyrir skynsamlega uppbyggingu innviða fyrir 5G til að auka samkeppnishæfni samfélagsins. Þannig verði Ísland áfram í fremstu röð í fjarskipta- og upplýsingatækni.

Mótuð verði ný heildarlöggjöf um fjarskiptamál og samhlíða innleidd ný tilskipun Evrópusambandsins á sviði fjarskipta. Stefnt er að því að leggja fram frumvarp þessa efnis eigi síðar en haustið 2020.

2. Samnýting innviða

Rutt verði úr vegi mögulegum hindrunum fyrir innleiðingu nýrrar tækni og stuðlað að hagkvæmri samnýtingu jarðvegsframkvæmda við lagningu ljósleiðara eða annarra innviða í þágu samfélagsins.

Sett verði löggjöf um ráðstafanir til hagkvæmrar uppbyggingar háhraða fjarskiptaneta. Frumvarp var lagt fyrir Alþingi vorið 2019.

3. Ísland ljóstengt

Stuðlað verði að því að bæta búsetuskilyrði og fjölga tækifærum landsmanna til atvinnusköpunar um land allt. Markmiðið er að 99,9% lögheimila og fyrirtækja eigi kost á 100 Mb/s þráðbundinni nettengingu í árslok 2021.

Stjórnvöld geri síðustu styrktarsamninga við sveitarfélög á grundvelli Ísland ljóstengt árið 2020 með það að markmiðið að framkvæmdum þeirra ljúki fyrir árlök 2021.

4. Stóreflt net- og upplýsingaöryggi

Komið verði á skýru skipulagi um netöryggismál og skilgreindar öryggiskröfur fyrir orku- og vatnsveitur,

heilbrigðisþjónustu, flutninga, bankþjónstu, fjármálamarkað og stafræn grunnvirki. Starf Netöryggisráðs sem samstarfsvettvangs stjórnvalda um net- og upplýsingaöryggi verði eftt.

Sett verði lög um öryggi net- og upplýsingakerfa mikilvægra innviða í samræmi við svokallaða NIS-tilskipun ESB um sameiginlegar kröfur til öryggis net- og upplýsingakerfa.

Ennfremur verði unnið að því að þróa tilkynningagátt um netöryggisatvik þar sem fyrirtæki og stofnanir skrá tilkynningar til netöryggisveitar, Persónuverndar og lögreglu. Stefnt er að því að opna gáttina um mitt ár 2019.

5. Öryggi fjarskiptasambanda við önnur lönd

Öryggi fjarskiptasambanda landsins við umheiminn verði tryggt enn frekar. Stjórnvöld ákveði framtíðarfyrirkomulag sem tryggi öruggar tengingar Íslands við umheiminn um fjarskiptasæstrengi með hliðsjón af sjónarmiðum helstu hagsmunaaðila.

Niðurstöður botnrannsóknar til undirbúnings þriðja fjarskipta-sæstrengnum, sem fjarskiptasjóður hefur falið Farice að framkvæma fyrir sína hönd, liggi fyrir haustið 2019. Ákvörðun stjórnvalda um framtíðarfyrirkomulag og tilheyrandi aðgerðir liggi fyrir á seinni hluta árs 2019.

6. Regluverk um landslén Íslands

Rekstur og öryggi landslénisins verði tryggt. Landsléníð .is lúti sambærilegum lagaramma og í helstu samanburðarlöndum.

Mótuð verði stefna um umgjörð og umsýslu á

Íslenska landsléninu (.is) í víðtæku samráði við almenning og hagsmunaaðila. Stefnt er að því að leggja fram frumvarp til laga um Íslensk lén eigi síðar en árið 2020.

7. Afnám einkaréttar í pósthjónustu

Einkaréttur í pósthjónustu verði afdnuminn, greitt verði fyrir aukinni hagkvæmni og aðgangur tryggður að skilgreindri lágmarksþjónustu (alþjónustu) óháð staðsetningu og á viðráðanlegu verði. Fundnar verði leiðir til að lágmarka kostnað ríkisins vegna erlendra sendinga til landsins.

8. Endurskoðun á regluverki um málefni Þjóðskrár Íslands

Lokið verði við endurskoðun á lykllöggjöf sem varðar starfsemi og málefni Þjóðskrár Íslands með það að markmiði að hún endurspegli nútímakröfur sem gerðar eru til starfseminnar.

Frumvarp um skráningu einstaklinga var lagt fram vorið 2019.

Samgöngur

9. Hraða uppbyggingu í vegamálum og innviðum í samgöngum

Uppbyggingu í vegamálum og innviðum í samgöngum hraðað með nýframkvæmdum og viðhaldi til að auka umferðaröryggi, stytta vegalengdir milli byggða og styrkja atvinnusvæði á landinu.

Aukið fjármagn í samgönguáætlun til framkvæmda og viðhalds vega, hafna og flugvalla. Nýjar fjármögnunarleiðir í samgöngum kynntar og frumvarp lagt fram á Alþingi um útfærslu veggjalda fyrir flýtiframkvæmdir. Samhliða hugað að stofnun opinbers hlutafélags um tekjur og fjármögnun.

10. Umferðaröryggi aukið

Öryggi vegfarenda í umferðinni óháð samgöngumáta tryggt enn frekar og áhersla lögð á umhverfissjónarmið aukin við skipulagningu umferðar í löggjöf um umferðarmál.

Ný heildarlöggjöf um umferðarmál hefur verið lögð fram á Alþingi en unnið hefur verið að endurskoðun laganna í mörg ár. Markmið með nýjum lögum er að stuðla enn frekar að öryggi í umferðinni, laga löggjöf að kröfum nútímans og alþjóðlegum samningum og taka tillit til breyttra samgönguvenja og fjölbreyttari samgöngumáta.

11. Uppbygging samgangna á höfuðborgarsvæðinu

Mótuð verði framtíðarstefna um uppbyggingu samgangna á höfuðborgarsvæðinu, samstarf ríkis og sveitarfélaga á svæðinu skilgreint og fjármögnun framkvæmda metin.

Unnið að skipulagningu og fjárveitingu til stofn-

brauta og tenginga út úr höfuðborginni til næstu ára. Framkvæmdafé skilgreint í samgönguáætlun til að hefja undirbúning fyrir uppbyggingu almennings-samgangna og borgarlínu.

12. Stefna í almenningsamgöngum

Hlutdeild almenningsamgangna í ferðum milli byggða á Íslandi aukin til að stuðla að umhverfissvænni, öruggari og þjóðhagslega hagkvæmari almenningsamgöngum á landi, sjó og lofti.

Fyrsta heildarstefna um almenningsamgöngur milli byggða mótuð og kynnt og regluverk fyrir mála-flokkinn yfirfarið með það að markmiði að það styðji við stefnuna. Unnið verður að því að efla innanlandsflug og niðurgreiða fyrir íbúa landsbyggða fjarri kjarnaþjónustu á höfuðborgarsvæðinu.

13. Breytingar á umhverfi leigubifreiða

Stuðlað verði að góðu aðgengi að öruggri, hagkvæmri og skilvirkri leigubifreiðaþjónustu á Íslandi.

Mótuð verði ný heildarlöggjöf um leigubifreiðar á grundvelli skýrslu starfshóps um málaflokkinn þar sem metið verður hvort einkaleyfi fyrir akstur leigubifreiða verði afnumið. Tryggt verði að ný lög standist skuldbindingar Íslands í EES-samningum og að engar aðgangshindranir felist í þeim nema vegna mögulegra almannahagsmuna.

14. Flugstefna mótuð

Ný heildarsýn mótuð fyrir flugmál á Íslandi í því skyni að bæta þjónustu, auka skilvirkni í rekstrarumhverfi flugþjónustu og efla samkeppnishæfni Íslands á alþjóðavettvangi.

Mótuð verði heildstæð flugstefna fyrir landið allt með víðtæku samráði ráðuneyta, sveitarfélaga, stofnana og almennings. Þá verður m.a. rekstur flugvallakerfis fyrir millilandaflug endurskilgreint svo og hlutverk minni og meðalstórra flugvalla. Flugvallarkostir á höfuðborgarsvæðinu og staðsetning fyrir æfinga- og kennsluflug metnir til framtíðar. Loks verður efnt til samkeppni um nýja samgöngu- og flugmiðstöð við Reykjavíkflugvöll.

15. Orkuskipti í samgöngum

Dregið verði úr losun gróðurhúsalofttegunda og stefnt að aukinni kolefnisbindingu til að stuðla að því að Ísland geti staðið við markmið Parísarsamningsins til 2030 og markmið ríkisstjórnarinnar um kolefnishlutleysi árið 2040.

Verulega verður aukið við fjárfestingar og innviði vegna orkuskipta í samgöngum en áætlað er að verja 1,5 milljarði króna á næstu fimm árum til uppbyggingar innviða fyrir rafbíla, rafvæðingu hafna og fleiri nauðsynlegra aðgerða í orkuskiptum hér á landi. Tekið verður tillit til markmiða um orkuskipti í samgöngum við mótun stefnu á sviði almennings-samgangna og leigubifreiðaaaksturs.

16. Einföldun og samræming regluverks um skip

Þjónusta og aðgengi að upplýsingum bætt með einföldun og samræmingu á löggjöf um skip.

Tryggt verði að kröfur til skipa verði samræmdar og gagnsærri og falli betur að kröfum fyrir stærri skip. Lagaumhverfi skipa s.s. um skráningu, mælingu o.fl. verði einfaldað og steipt saman í einn aðgengilegan lagabálk fyrir öll skip.

Byggðamál

17. Blómlegar byggðir

Byggðir landsins eflar með markvissum aðgerðum í samvinnu við heimafólk og styrkjum úr sóknar-áætlunum landshlutanna.

Framlög verða veitt með fjölbreyttum aðgerðum, þ.m.t. styrkjum úr samkeppnissjóðum til sóknar-áætlanasvæða og endurskoðun samninga á ýmsum sviðum. Ráðuneytum og stofnunum falið að skilgreina störf og auglýsa án staðsetningar eins og kostur er. Opinber áætlun gerð um tilfærslu opinberra starfa sem eflt geta byggðir og sveitarfélög landsins.

18. Opinber þjónusta kortlögð

Íbúar landsins fá aðgengilegar upplýsingar um þjónustu hins opinbera og einkaaðila.

Unnið verði að þróun þjónustukorts sem sýnir aðgengi landsmanna að allri almennri þjónustu hins opinbera og einkaaðila til að bæta yfirsýn íbúa um allt land. og þar með skapa grundvöll fyrir aðgerðir til að tryggja íbúum þjónustu og jafna kostnað.

19. Höfuðborgarstefna mótuð

Hlutverk Reykjavíkur sem höfuðborg allra landsmanna skilgreind með mótun sérstakrar höfuðborgarstefnu. Markmið nýrrar stefnu er að styðja við þróun og nýsköpun og samskipti milli stjórnsýslustiga.

20. Brothættar byggðir

Leitað verður lausna á bráðum vanda á tilteknum svæðum vegna fólksfækkunar og erfiðleika í atvinnulífi undangengin ár. Árangur af verkefninu verði mældur með íbúapróun í viðkomandi byggðum og öðrum mælikvörðum sem Byggðastofnun hefur umsjón með.

Sveitarstjórnarmál

21. Sveitarstjórnarstigið eft á landsvísu

Efla sveitarstjórnarstigið í samvinnu við íbúa með áherslu á sjálfstjórn, lýðræði, sjálfbærni og rafræna þjónustu.

Mótuð verði stefna um málefni sveitarfélaga, þá fyrstu sinnar tegundar, sem meðal annars er ætlað samræma stefnumótun ríkis og sveitarfélaga með heildarhagsmuni sveitarstjórnarstigsins að leiðarljósi. Víðtækt og gott samráð verður haft við sveitarfélög, stofnanir og almenning.

22. Skýrara hlutverk landshlutasamtaka

Hlutverk landshlutasamtaka verði skilgreind og staða þeirra gerð skýrari til að nýta fjármuni og efla nýsköpun í byggðum landsins.

Aukið samstarf um að tryggja skilvirka nýtingu fjár í sameiginlegum verkefnum í svæðasamvinnu sveitarfélaga. Sett verði skilyrði um hlutverk og starfsemi byggðasamlaga og nánara samstarf við landshlutasamtök.

23. Endurskoðun reglna um fjármál sveitarstjórna

Stuðlað verði að markvissri nýtingu tekjustofna sveitarfélaga og sjálfbærni í rekstri.

Fjármálakafli sveitarstjórnarlaga verði endurskoðaður með það að markmiði að auka sjálfbærni í rekstri sveitarfélaga og bæta reikningsskil sveitarstjórna og félaga í eigu þeirra.

24. Stuðningur vegna sameiningar sveitarfélaga

Sveitarfélög sem standa höllum fæti fái stuðning til að veita lögbundna þjónustu við íbúa sína eða til að sameinast öðrum en almennt hafa stærri sveitarfélög meiri burði að veita þjónustu til íbúa.

Fjárhagslegur stuðningur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga aukinn til að styðja við sameiningar sveitarfélaga þannig að þau hafi fjárhagslegt svigrúm til að vinna að nauðsynlegri endurskipulagningu á stjórnsýslu og þjónustu í samræmi við forsendur sameiningar.

25. Stefna og aðgerðaáætlun um sveitarstjórnarmál

Hafin er vinna við mótun stefnu í málefnum sveitarfélaga. Þar verða dregnir saman meginþættir langtímastefnumörkunar ríkisins í þeim málaflökkum sem snúa að verkefnum sveitarfélaga og stuðlað að samræmingu í stefnumótun ríkis og sveitarfélaga á þeim sviðum með heildarhagsmuni sveitarstjórnarstigsins að leiðarljósi. Jafnframt verða sett fram leiðarljós um hvert stefna skuli í málefnum sveitarstjórnarstigsins með eflingu þess og sjálfbærni að markmiði.

Umbótaverkefni

A. Áætlanir samþættar

Ný hugsun í opinberri stefnumótun sem felur í sér samþættingu og samræmingu stefna og áætlana samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytis.

Mótuð hefur verið sameiginleg framtíðarsýn og meginmarkmið fyrir ráðuneytið og allar áætlanir þess. Allar stefnur skulu fylgja ferli Stjórnarráðsins um stefnumótun; stöðumat sett fram í grænbók og drög að stefnu sett fram í hvítbók áður en þær eru gefnar út. Allar stefnur skulu settar fram á samræmdu formi og uppfylli gæðaviðmið um mælanleika og aðgerðir með skýrri ábyrgð, tímasetningum og fjármögnun.

B. Rafræn stjórnsýsla og nýsköpun

Upplýsingatækni nýtt til að veita samfélaginu framúrskarandi rafræna þjónustu og aukin áhersla lögð á nýsköpun í ríkisrekstri.

Lifandi og gagnvirk upplýsingagátt þróuð fyrir áætlanir og árangur ráðuneytisins og stofnana þess í helstu málaflokkum. Mótuð verði aðgerðaráætlun

ráðuneytis og stofnana um rafræna stjórnsýslu og nýsköpun.

C. Aukin gæði eftirlits

Markvisst verði unnið að því að auka gæði eftirlits á vegum ráðuneytisins í þeim tilgangi að efla traust og gagnsæi.

Reglur um meðferð innherjaupplýsinga útfærðar og hagsmunaskráning starfsfólks aukin og gerð opinber. Aukin áhersla á innra eftirlit stofnana. Loks verði gerð greining á umfangi og gæðum eftirlits hjá stofnunum.

D. Þjónustumiðaðri stjórnsýsla

Stjórnsýslan verði þjónustumiðaðri og einfaldari án þess að gengið sé á samfélagslega hagnuni.

Áætlun verði unnin um einföldun regluverks og henni hrint í framkvæmd byggð á greiningu á stjórnsýslu og regluverki.

